ბრძოლა ნავთობის ფასების ვარდნის წინააღმდეგ

ნავთობმწარმოებელი ქვეყნების ორგანიზაციის სხდომა ვენაში

ვენა, 27 ნოემბერი. ნავთობმწარმოებელი ქვეყნების ორგანიზაციის (ოპეკ) სხდომა ვენაში დაიწყო. ოპეკ-ის ორგანიზაციაში შედის 13 ქვეყანა: ალჟირი, ინდონეზია, ირანი, ერაყი, კატარი, ლიბია, ნიგერია, საუდის არაბეთი, სპარსეთის ყურის ემირატები, ვენესუელა, გაბონი, ეკვადორი და ყოფილი ტრინიდადი და ტობაგო.

ორგანიზაციის ოფიციალური მიზანი ნავთობის ფასების სტაბილიზაციაა. ამ ორგანიზაციის შექმნის დროს, 1960 წელს, ნავთობის ფასი ბარელზე 2 დოლარი 50 ცენტი იყო. ამჟამად ნავთობის ფასი ბარელზე 1 დოლარი 50 ცენტია. ამ ფასის შენარჩუნება ოპეკ-ის ორგანიზაციის ერთ-ერთი ძირითადი ამოცანაა.

ოპეკ-ის ორგანიზაციის ერთ-ერთი ძირითადი ამოცანა

Ամերիկահայ գրողների միությունը 11 տարեկան է

Ամերիկահայ գրողների միությունը 11 տարեկան է։ Ստեղծվել է 1920 թ. հունվարի 11-ին։ Հիմնադիրներն են՝ Ա. Ծերենց, Ա. Ահարոնյան, Ա. Ասատուր, Ա. Ռշտունի, Ա. Տեր-Հարությունյան, Ա. Ալպօյաճեան, Ա. Ալպօյաճեան, Ա. Ալպօյաճե

ზესტაფონის ფერრო-მარგანეცის ქარხნის მშენებლობა

მოითხოვს მშრომელთა ფართო მასების განსაკუთრებულ ყურადღებას

„უზრუნველყოფილ იქნას საქართველოში ზესტაფონის ფერრო-მარგანეცის ქარხნის დამთავრება დანიშნულ ვადაზე—ე. ი. 1932 წლის მარტისათვის"

(საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1931 წლის 31 ოქტომბრის დადგენილება)

უდიდესი მთელს მსოფლიოში, პირველი საბჭოთა კავშირში

მეტალურგია და, კერძოდ, რკინის მეტალურგია წარმოადგენს ქვეყნის საწარმოო ძალების გაბვითარების ქვაკუთხედს. მეტალურგიის განვითარება საწარმოო საშუალებათა წარმოების განვითარება, რაც საბჭოთა კავშირისათვის ერთ - ერთ ძირითად ამოცანას შეადგენს. საბჭოთა კავშირის მეშუთა კლასი ბოლშევიკური ტემპებით ანხორციელებს ლენინურს — „საბჭოთა კავშირი გადავაქციოთ ლითონის მრეწველობის მოწინავე ქვეყნად". მეფის რუსეთს თითქმის უკანასკნელი ადგილი ეჭირა ლითონის მოხმარებაში. **საბჭოთა კავშირმა ოქტომბრის რევოლიუციის შესუთმეტე წელში ლითონის მოხმარება-ში უკვე მეორე ადგილი უჭირავს.** პირველი ადგილი ჯერ - ჯერობით ეკუთვნის შეერთებულ შტატებს, რომელიც კატასტროფიული სისწრაფით ჰკარგავს თავის პოზიციებს, ამის თვალსაჩინოდ ამტკიცებს შემდეგი ციფრები: იმ დროს, როცა შ. შტატებში 1913 წ. ფოლადის საშუალო თვიური გამოდნობა შეადგენდა 2.651.000 ტ., 1931 წ. იგი ჯერ-ობით 758.000 ტონას. საბჭოთა კავშირში კი ფოლადის გამოდნობა 1931 წ. სექტემბერში უდრიდა 437.000 ტონას. **1929 წ. სექტემბერთან შედარებით ფოლადის გამოდნობა 1931 წ. სექტემბერში** იძლევა ზრდას; შეერთ. შტატებისთვის — 34, ინგლისისთვის — 46, საფრანგეთისთვის — 47, საფრანგეთისთვის — 84, და **საბჭოთა კავშირისათვის 108 პროცენტით.**

საბჭოთა მანქანათმშენებლობის გიგანტური ზრდა უდიდეს ძოთხოვნილებებს აყენებს მაღალხარისხოვან ფოლადზე.

მაღალხარისხოვანი ფოლადის წარმოების განვითარებისათვის ხელის შეწყობა — ასეთია ზესტაფონის ფერრო-მარგანეცის ქარხნის ერთ-ერთი ამოცანა.

რა არის ფერრო-მარგანეცი?

ყველა იმ ფერრო-შენადნობებიდან, რომელებიც იხმარება მეტალურგიაში ძალალხარისხოვანი ფოლადის მისაღებათ (ფერრო-სილიციუმი, ფერრო-ხრომი, ფერრო-ვოლფრამი*), მთავარი ადგილი უჭირავს ფერრო-მარგანეცს. ამ ფერრო-მანგანს, რომელშიც მარგანეცის შემად გენლობა 80 პროცენტს უდრის (ე. წ. „სტანდარტული ფერრო-მარგანეცი"). ჭიათურის ჩვეულებრივი მადანი, როგორც ცნობილია, 48—50 პროც. მარგანეცს შეიცავს. მაშასადამე, საჭიროა მისი განთავისუფლება მინარევებიდან და ე. წ. ფერრომარგანეცის მიღება. ამ ოპერაციას ეწოდება „ფერრომარგანეცის დნობა". ფერრომარგანეცის ელექტრო-ღუმელში დნობის დროს მარგანეცის მოხმარება ფოლადის წარმოების ზრდის პარალელურად: 1905 წ. ფოლადის წსოფლიო წარმოება უდრიდა 44.295.000 ტონას, მარგანეცის მსოფლიო მოხმარება კი —1.464.369 ტონას. 1913 წ. კი შესაფერი ციფრები უდრიდა — 75.000.000 და 2.806.918 ტონას, 1928 წ. კი — 107.881.000 და 2.665.700 ტონას.

ფერრო - მარგანეცის წარმოების მნიშვნელობა

ფერრო - მარგანეცის წარმოების მსოფლიო ცენტრებს ელექტროდნობის პროცესის შემოღებამდე წარმოადგენდენ ინგლისი, ამერიკა, საფრანგეთი, გერმანია და ნორვეგია. ამ ოთხ ქვეყანაში მისაღები ის გარემოება, რომ არც ერთ ამ სახელმწიფოთაგანს არ მოეპოება მარგანეცის საკმაო საკუთარი ბუდობები. მარგანეცისა და ფერრო-მარგანეცის თითქმის მთელი წარმოება ამ ქვეყნებში დაყრდნობილია უცხოეთიდან შემოტანილ მადანზე (მაგალითად, ნორვეგიის ფერრო - მარგანეცის წარმოება დაყრდნობილია ავსტრიიდან — 7.000 მილის მანძილიდან მოტანილ მარგანეცზე და ინგლისის კოქსზე).

საქართველო ამ მხრივ მდიდარი ქვეყანაა. ჩვენ მოგეპოება მსოფლიო ჭიათურის მარგანეცის მრეწველობის განვითარების ხუთწლიანი გეგმას ფერრო-მარგანეცის წარმოების დარგში. ამავე მასალების მიხედვით შედგენილია ცნობილ გერმანულ ფირმის „სიმენს და ჰალსკე"-ს მიერ. ფირმის მიერ წარმოდგენილი საესკიზო პროექტი წარსულ წელს დამტკიცებულ იქნა სათანადო საკავშირო ორგანოებში. პროექტის ცალკე ნაწილები კი საბოლოოდ დასაშუალებლად გადაეცა საკავშირო გაერთიანებებს.

უკანასკნელად დამტკიცებული გეგმით ქარხნის აგება დაწყდება 10.438.000 მანეთი. პირველ რიგში დადგმული იქნება უცხოეთში დამზადებული სამი ელექტრო-ღუმელი. ქარხნის წარმოების უკანასკნელი განსაზღვრულია 150.000 ტონა ფერრო-მარგანეცით. აქედან პირველი რიგის ქარხანამ 1932 წ. უნდა მოგვცეს 25-30000 ტ. ფ. მარგ., 1933 წ. 50.000 ტ. მეორე რიგის ქარხანამ კი — 100.000 ტონა. საბოლოოდ ზესტაფონის ფერრო-მარგანეცის ქარხანაში დადგმულ უნდა იქნას 18 ელექტრო-ღუმელი, რომლებიაც წლიურად უნდა მოგვცეს 250.000 ტონა ფერრო-მარგანეცი. ამრიგად, **ზესტაფონის ფერრო-მარგანეცის ქარხანა არის ყველაზე მძლავრი მთელს მსოფლიოში.** მოწყობილობის ნაწილი დაკვეთილი აქვს თვით სიმენს—ჰალსკეს ფირმას, ნაწილი კი—საბჭოთა კავშირის ქარხნებს.

*

ახლა ზესტაფონთან იშლება მთელი ქალაქი, რომელიც მალე დაჩრდილავს ძველ ზესტაფონს. ეს არ არის გადამეტება. ღამით 11½ კილომეტრის მანძილზე დასავლეთით 20 ქილომეტრის არეზე გაჩირაღდნებულია არე-მარე. მუშაობენ დღისით, მუშაობენ ღამით, მუშაობს 900 კაცი, რომ დროზე იქნას დამთავრებული ახალი სამრეწველო გიგანტის მშენებლობა. სდგას რკინის ხლართებში და ხათხადგურებიდან. გარდა ამისა, რომ ფერრო - მარგანეცის წარმოების ორგანიზაციას გეკარნახებს ფოლადის მრეწველობის განვითარების ინტერესები, თავისთავად, ფერრომარგანეცის ექსპორტი გაცილებით რენტაბელურია, ვიდრე მარგანეცის. ამას ამტკიცებს იმავე ნორვეგიის მაგალითი: ნორვეგიელ დიდძალ ფულს იგებს მორ მანძილიდან მოტანილი და ინგლისურ კოქსზე დამზადებულ ფერრომარგანეცზე, ჩვენ კი მარგანეცის დიდი მაოგი მოგეკოპება, კოქსიც გვაქვს, გვაქვს აგრეთვე იაფი ელექტროენერგია. ამგვარად ფერრომარგანეცის ექსპორტი უცხოეთის ვალუტაში დაგროვების თვალსაზრისით, გაცილებით ხელსაყოელია ვიდრე მარგანეცის. ამას ეატება კიდევ ის გარემოება, რომ ფერრო-მარგანეცის ქარხნის აგებით საძირკველი ეყრება წარმოეთის ახალ კუთს, მუშათა ახალი ძრავალრიცხოვანი ფენების ჩაბმას მრეწველობაში და ათელი მხარის კულტურულ - ეკონომიური წინსვლას.

ზესტაფონის ფერრო - მარგანეცის ქარხანა იქნება ჯერ-ჯერობით ერთად-ერთი ქარხანა ფერრომარგანეცზე, ჩვენ ამ ქარხანაში ტექნოლოგიური პროცესები ცალკე კაპიტალისტური ფირმების საიდუმლოებას შეადგენს. ხშირია შემთხვევა, როცა ჩვენ უცხოეთში გვიდგენენ მშენებლობის პროექტებს, მოწყობილობასაც გვაძლევენ (რადგან, საბჭოთა კავშირი წესიერად და დროზე ასრულებს თავის სკრედიტო ვალდებულებებს), მაგრამ წარძოების მოწიავე წესების გაცნობაზე კი უარს გვეუბნებიან, ამ წესებს, ხშირად გვიმალავენ.

და აი ჩვენ გვხდება შენება და სწავლა, დაკინებით ძებნა წარმოების ახალი, რაციონალური წესების და მეთოდების, დაუღალავი მუშაობა საცდელ ლაბორატორიებში, ინსტიტუტებში უცხოეთის კაპიტალისტების საწარმოო საიდუმლოებათა გამოსაშკაცავებლად, მათ გამოსაყენებლად სოციალისტური მშენებლობის ინტერესებისათვის. ახალ, სოციალისტურ ტექნიკის შექმნასთან ერთად, ჩვენ ბოლშევიკური სიმკაცით ვლრვნით, ვხსნით საიდუმლოებათა კვანძს, ვიუფლებით უცხოეთის ტეხნიკას, იქაურ ტექნოლოგიურ პროცესებს. ბევრი, აქამდე საიდუმლოებით მოცული საწარმოო ხერხები დავამუშავეთ საკუთარი ძალებით და საკუთარი საშუალებებით; ბევრში კიდეც გავუსწარით მოწინავე კაპიტალისტურ ქვეყნებს. საბჭოთა ტეხნიკურმა ინტელიგენციამ, საბჭოთა მეცნიერებმა დაამტკიცეს, თუ რა მძლავრ იარაღს წარმოადგენს მეცნიერება და ტეხნიკა კაპიტალისტურ ხუნდებისაგან განთავისუფლებულ, სოციალიზმის მშენებელ პროლეტარიატის ხელში.

*

მაღალხარისხოვანი ფოლადის დამზადებაც უცხოეთის კაპიტალისტების საიდუმლოებას წარმოადგენდა. ფოლადის ხარისხისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მინარევებს, რომელიც მასში. მათ დამუშავებას ჩვენ უნდა დავუფლიბოდით, ამ ხერხებს ვეუფლებით კიდეც, მიუხედავად იმისა, რომ კაპიტალისტები თავიანთ საწარმოო საიდუმლოებათ.

ასე იყო, მაგალითად, ჩელიაბინსკში, სადაც ეწყობოდა ფერრო-ნადნობთა წარმოება. უცხოელი პროფ. არნდტი, მსოფლიოში უდიდესი სპეციალისტი თირონადნობის*) დამზადების დარგში, სიამოვნებით დასთანხმდა ჩვენში ფერრო-ნადნობებს წარმოების მოწყობის პირობების შესწავლაზე, მაგრამ მან **კატეგორიული უარი სთქვა ამ მხრივ კაპიტალისტური ფაბრიკა - ქარხნების გამოცდილების გადაცემაზე საბჭოთა სპეციალისტებისათვის. ეს მას აკრძალული ჰქონდა მრეწველების მიერ.**

მაგრამ პროფ. **არნდტის** სურვილს წინააღმდეგ საბჭოთა მუშები დაეუფლენ ფერრო-ნადნობთა დამზადების საიდუმლოებას. ქარხნის ჯერ კიდევ დაუმთავრებელ შენობაში დასდგეს საიდანაც მოტანილი. მანამდე უპატრონოდ მიგდებული სიმენსის ღუმელი. დაარქვეს მას „ღუმელი № 7". ასე მოეწყო ფერრო-ნადნობთა „საცდელი ლაბორატორია". ჩვენი საუკეთესო სპეციალისტები პროფ. გრიგოროვიჩი და მაქსიმენკო (ორივე ჩვენი ფერრომშენის კონსულტანტია) თვალყურს ადევნებდნენ ამ ღუმელის მუშაობას. ბევრი შრომა, ბევრი ენერგია დახარჯეს ჩვენმა ახალგაზრდა სპეციალისტებმა, ბევრი უძილო ღამენი გაათენეს მათ, რომ გამოერკვიათ საიდუმლოება, რომელსაც მალავდა პროფ. არნდტი და **მათ გამოარკვიეს, საიდუმლოება გამოირკვა. მიღებულ ფერრო-ნადნობთა ღირსება არ ჩამოუვარდებოდა უცხოეთისას, ცალკე შემთხვევებში კიდეც სჯობნიდა მას. საბჭოთა ტეხნიკამ და მეცნიერებამ მოიპოვა მორიგი გამარჯვება. უცხოეთის ტეხნიკური დახმარების გარეშე ჩვენ მივაღწიეთ საბჭოთა ფერრო-ნადნობი.**

*

ასევე ბრძოლა საბჭოთა ფერრომარგანეცისათვის გადაიტანეს ჩვენმა ინჟინრებმა სპეციალისტებმა განსვენებულ პროფ. გ. ნიკოლაძის ძეთაურობით. ისინი იბრძოდენ საბჭოთა ფერრო-მარგანეცის დამზადების ყველაზე უფრო იაფ და რაციონალურ ხერხების და წესების შესამუშავებლად.

ფერრო-მარგანეცის ქარხნის აგებასთან დაკავშირებით საჭირო იყო მთელ რიგ საკითხების გამორკვევა:

1. რა მასალა იქნას გამოყენებული აღმდგენელათ: კოქსი, თუ ტყიბულის ქვანახშირი;

2. რა შედეგს იძლევა სხვადასხვა ხარისხის მარგანეცის გამოყენება ფერრო-მარგანეცის მისაღებათ;

3. რა სიჯის შავი ქვის და რკინის მადანის განსთავისუფლებად მინარევებიდან — კირი, თუ კირქვა.

4. რა სახით უნდა იქნას შეყვანილი რკინა ფერრო-ნადნობში: სუფთის რკინა-მაგნიტიან სილის, ჩათხის მადნის თუ სხვ. სახით;

5. რა რაოდენობის ელექტროენერგია უნდა დაიხარჯოს გამოდნობის სხვადასხვა ხერხების გამოყენების დროს და სხვა.

ამ საკითხების დასამუშავებლად თბილისში მოეწყო ფერრო-მარგანეცის საცდელი გამოდნობა საქართველოს ენერგიით. ჩვენ აქ არ შეუდგებით იმ ძნელ პირობების აღწერას („ქარხნის" მოუწყობლობა, გამოუცდელი მუშა - ხელი), რომელშიც უხდებოდა მუშაობა საბჭოთა ფერრო-მარგანეცის ენტუზიასტებს (პროფ. გ. ნიკოლაძე, ინჟ. ი. ნიკოლაძე, ტეხნიკოსი ი. ლორთქიფანიძე და სხვ.). მოკლედ ავღწუსხავთ მხოლოდ ზოგიერთ იმ დასკვნებს, რომლებიც გამოტანილ იქნა ჩატარებული ცდების შედეგათ:

დადებითი შედეგები გამოიღო მუშაობამ ტყიბულის ნახშირზე. ეს გარემოება ამცირებს ფერრო-მარგანეცის თვითღირებულებას, ადიდებს მოთხოვნილებას ტყიბულის ქვანახშირზე, გვაძლევს უდიდეს ეკონომიას.

გამოირკვა აგრეთვე, რომ კირის გამოყენება (გამომწვარი კირის ნაცვლად) არა თუ არ აფარებს წარმოების პირობებს, არამედ ერთგვარ უპირატესობასაც იძლევა.

ტყიბულის ქვანახშირის გამოყენების დროს ელექტრო-ენერგიის ხარჯვა ტონა ფერრო-მარგანეცზე საშუალოდ უდრიდა 3.400 კილოვატ საათს (3200 კილოვატ-საათი გათვალისწინებული მარგანეცის ხმარების დროს, 3.600 კ. ს.—გაურეცხავის ხმარების დროს) იმ დროს, როცა სიმენსის ფირმას კოქსით გამოდნობის დროს ტონა ფერრო-მარგანეცზე საშუალოდ ნავარაუდევი ჰქონდა 4.000 კილოვატ-საათი.

ამრიგად ახალგაზრდა საბჭოთა სპეციალისტების ბრძოლა საბჭოთა ფერრო-მარგანეცისათვის ბრწყინვალე გამარჯვებით დამთავრდა. ეს ცდები დღესაც გრძელდება, მათი ძირითადი მარგანეცის მადანის უტილიზაციის პროცენტის გადიდება, რაც საგრძნობით შეამცირებს ფერრო-მარგანეცის თვითღირებულებას.

მეტი უქმადღება ფერრო-მარგანეცის გიგანტის მშენებლობას

უნდა აღინიშნოს, რომ **აქამდე ფერრო-მარგანეცის ქარხნის მშენებლობა მიმდინარეობდა საქართველოს მშრომელი მასების ფართო ყურადღების გარეშე.** სათანადო ორგანიზაციებიც არ იწუხებდნენ თავს მშენებლობის გეგმების ვადაზე და პირძატებით შესრულების უზრუნველსაყოფად. ამის შედეგია ის გარემოებები, რომლებიც მშენებლობას აქვს ცალკე უბნებზე. მთავარი, რაც ახკოლებს მშენებლობას, ეს არის საალმშენებლო მასალების და მუშახელის (განსაკუთრებით კვალიფიციური მუშა - ხელის — დურგლების, მეშტონეების და სხვ.) ნაკლებობა. საალმშენებლო მასალებით მოხარაგება მშენებლობაზე მოუგვარებელია. 2.700 კუბ. მეტრი დახერხილი ხე-ტყის მაგიერ მშენებლობისათვის გამოყოფილ იქნა 1000 კ. მ. რგვალი ხე-ტყე, 3.215 კუბომეტრის მაგიერ — 1000 კ. მ., საარმატურო რკინა 212 ტონას მაგიერ—50 ტ. სხერხავი რკინა გამოთხოვილი იყო 10 ტონა, მშენებლობას დღემდე არ მიუღია არც ერთი ტონა.

წესიერად ვერ არის დაყენებული აგრეთვე მშენებლობისთვის ნახაზებისა და გეგმების მიწოდება. ამის გამო საღუმელე კორპუსის დარჩენილი დრო გამოყენებული უნდა იქნას გადამწყვეტი გარდატეხის მოსახდენად ქარხნის მშენებლობის საქმეში, მუშაობის ბოლშევიკურად გარდასაქმნელად ამხ.

ფერრო-მარგანეცის ქარხნის მშენებლობა

ნელი ტემპით მიმდინარეობს

(ჩვენი სპეციალური კორესპონდენტისაგან)

ზესტაფონში ფერრომარგანეცის ქარხნის მშენებლობა გამოცხადებულია დამკვრელ მშენებლობად. ამ ქარხნის ვადაზე დამთავრებას აქვს დიდი სამეურნეო და პოლიტიკური მნიშვნელობა ჩვენი ქვეყნის სამთო და მეტალურგიულ ინდუსტრიის განვითარების საქმეში.

საკ. კ. პ. (ბ) ცეკას 31 ოქტომბრის დადგენილებაში, საქ. კომპარტიის ერთ - ერთ ძირითად ამოცანად დასახულია ის, რომ „ფერრომარგანეცის მშენებლობის ხაზით უზრუნველყოფილ იქნას საქართველოში ზესტაფონის ფერრო-მარგანეცის ქარხნის დამთავრება დანიშნულ ვადაზე ე. ი. 1932 წლის მარტისათვის". ეს დადგენილება არის მოქმედების ბოლშევიკური პროგრამა, რომლის შესრულებისათვის საჭიროა მთელი ძალების მაქსიმალური ჩაბმა.

საქ. კ. პ. (ბ) ცეკას ძველი ხელმძღვანელობის და ზესტაფონის რაიკომის უყურადღებობის გამო, ამ უდიდესი მნიშვნელობის ქარხნის მშენებლობისადმი ადგილი ჰქონდა მშვიდ ოპორტუნისტულ დამოკიდებულებას. ამ მდგომარეობას უნდა მოეღოს ბოლო და უახლოეს ხანში, როგორც ამას გაზ. „კომუნისტი" მიუთითებდა, ამ ქარხნის მშენებლობა უნდა მოექცეს ზესტაფონის პარტიული ორგანიზაციის ყურადღების ცენტრში; დღეიდე მოხდა თუ არა საჭირო გარდატეხა იმ მიმართულებით, რომ უზრუნველყოს საკ. კ. პ. (ბ) ცეკას 31 ოქტომბრის მითითების განაღდება მშენებლობის 1932 წ. მარტისათვის დამთავრების შესახებ? გადაჭრით შეიძლება ითქვას, რომ საკ. კ. პ. (ბ) ცეკას 31 მარტის გადაწყვეტილების განაღდებისათვის ზესტაფონში არაფერი არაა გაკეთებული. მუშა-ხელის მოზიდვისათვის, საალმშენებლო მასალების მომარაგებისათვის და ამხ. სტალინის ექვს მითითების პასატარებლად სათანადო ზომები ღონისძიება დღესაც არ არის.

ქარხნის მშენებლობაზე ყველა კვარტალების გეგმები გარღვევებით დამთავრდა. მაგ. 1931 წლის მესამე კვარტალის გეგმა მშენებლობის ყველა ობიექტებზე შესრულდა 56,78 პროცენტით; ოქტომბერში კი მხოლოდ 75,7 პროცენტით. ჯერ კიდევ არ არის გამორკვეული პირველი და მეორე დეკადის გეგმების შესრულების შედეგები, რაც საგრძნობო ატარატის მუშაობის სისუსტეს უნდა მიეწეროს.

მშენებლობის ძირითადი სამუშაო-ქარხნის ადგილას. ამ დარეში გასულ კვარტალში ყველაზე მეტ გარღვევებს ჭონდა ადგილი. მესამე კვარტალის გეგმა მშენებლობის ამ მთავარ ობიექტზე შესრულდა მხოლოდ — 29,5 პროცენტით, მასთან დაკავშირებულ ბუნკერების მშენებლობის გეგმა კი — 46,2 პროც., მესამე კვარტალში. ქარხნის აგების გეგმას შეუსრულებლობა უმთავრესად აიხსნება რკინისა და ხე-ტყის მასალის ნაკლებობით, რის გამო მთავარი სამუშაოები რამდენიმე დღით იყო შეჩერებული.

მეოთხე კვარტალის დასაწყისში ეს მდგომარეობა გაგრძელდა და შეჩერდა ბეტონის ჩასხმაც. მეოთხე კვარტალში გეგმით მშენებლობას უნდა მიეღო დახერხილი ხე-ტყის მასალა — 2300 კუბ. მეტრის რაოდენობით, ფაქტიურად კი მიიღო მხოლოდ 75 კუბ. მეტრი. რგვალი ხე უნდა მიეღო—3475 კუბ. მეტრი. სმუს-მა ეს რიცხვი შეამცირა 1500 კუბ. მეტრით. დარჩენილ 1975 კუბ. მეტრიდან, მშენებლობამ მიიღო 75 კუბ. მეტრი რგვალი ხე.

ხარისხოვანი რკინა არმატურისათვის გეგმით მშენებლობას უნდა მიეღო 657 ტონა. მიღებულია 200 ტონა. მისაღებია კიდევ 457 ტონა. თუ ხე - ტყის და რკინის მიღების მშენებლობისათვის მიწოდების საქმე არ მოგვარდება, მაშინ საფრთხეში ვარდება 1932 წლის პირველი მარტისათვის ქარხნის სამი ღუმელის ამუშავების გეგმა. სმუს-მა ამ გარემოებას განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციოს.

ზესტაფონის პარტიულმა კომიტეტმა, დაეყრდნო რა მასალების მომარაგების დარგში ოპორტუნისტულ თვითმდინარებას, შექმნა ქარხნის მშენებლობის გეგმების ჩაშლის აშკარა საფრთხე.

კერძოდ, რკინის გზის ვიწრო ლიანდაგის გაყვანა მშენებლობაზე გვიანდება.

მუშათა სახლი

რკინის გზის ხაზის გაყვანის საქმე (შორაპნიდან ქარხნის მშენებლობის ადგილამდე) პირველ ხანებში ჩაშლის წინაშე იყო; მესამე კვარტალში მიწის სამუშაოების და ქვის ბოტების გეგმა აქ შესრულდა 61,5 პროცენტით. ოქტომბერში კი —80 პროცენტით.

მუშა - ხელის ორგანიზაციულ შეგროვებას აქ არ ექცევა სათანადო ყურადღება, მშენებლობას თავიდანვე არ ყოფნიდა მუშა - ხელი, ადგილი ჰქონდა მუშათა ცვალებადობას და სხვ. სარაიონო პარტიულმა კომიტეტმა და რაიკომეწორნობის კავშირმა ამ საქმეში გამოიჩინეს აშკარა ოპორტუნიზმი და, არავითარი პრაქტიკული ნაბიჯი მუშახელით მშენებლობის უზრუნველსაყოფათ არ გადადგეს. ვერც საკავშირო გაზეთმა **„მშრომელთა ენტუზიაზმმა"** გაბედა ამ მხრივ საჭირო მუშაობა. მუშათა მომარაგების საქმე მშენებლობაზე მოუგვარებელია. კოოპერაციამ დღემდე ვერ გარდაქმნა მუშაობა. ქარხნის მშენებლობაზე კოოპერაციამ უყარგისი ხელმძღვანელობის გამო, მარტო საზამთროებში გასულ ზაფხულზე იზარალა 10.000 მანეთი.

ადგილობრივი კოოპერატივი საქონლის ფასებს სწორად არ აწესებდა; ადგილი აქვს ისეთ შემთხვევებს, როდესაც ერთი და იგივე საქონელი სხვადასხვა საგაკრობებში სხვადასხვა ფასებში იყიდება. კოოპერაცია დაინტერესებული ზედმეტი ფასების დადებით. ეს „ნეპმაიური სული" ძირშივე უნდა იქნეს აღკვეთილი. კოოპერაციამ დღეიდე ვერ გასწია მშენებლობაზე საჭირო რაოდენობის პურის წერტილები. მუშები პურის რიგში დგომის გამო ხშირად იგვიანებენ სამუშაოზე. საჭიროა, ფერრომარგანეცის ქარხნის მშენებლობის კოოპერაციამ ძირფესვიანად გარდაქმნას თავისი მუშაობა საკ. კ. პ. (ბ) ცეკას ოქტომბრის პლენუმის დადგენილების საფუძველზე.

მშენებლობაზე, განსაკუთრებით იქ, სადაც ქარხანა შენდება, მექანიზაციაშენილია ზოგიერთი სამუშაოები. (მაგ., ცემენტის ზელა, სილის რეცხვა და სხვ.) ამ სამუშაოთა წარმატებით წარმოება დამოკიდებულია ელექტრო - სადგურის ხეირიან მუშაობაზე. მაგრამ სადგური ვერ აწევდის მშენებლობას საჭირო ელექტრო - ენერგიას. ეს გამოწვეულია იმით, რომ სადგურის მომუშავეთა უვარგისობის გამო, სადგურის გამგე **ვიკენტი ქუთათელაძე,** სასტიკად სდევნის ყველას, ვინც გაბედავს სადგურის მუშაობის ნაკლზე რამის თქმას. მან წითელ არმიაში წასული ამხ. აკაკი ქყოიძე არ დაუშვა სამუშაოზე, რადგან ქყოიძემ მრავალჯერ თვითკრიტიკის წესით ამხილა ელსადგურის და საამქროს სუსტი მუშაობა; ქუთათელაძემ მის მაგივრად სამუშაოზე მიიყვანა ნათესავი, რომელიც აქ ხულიგნობით არის განთქმული. ელექტრონის სადგურის მუშაობის შეფერხება ხშირად აფერხებს ბეტონის ჩასხმას, ასეთი მდგომარეობით გამოწვეულ გაცდენებისათვის მშენებლობაზე მუშებმა მიიღეს 48.000 მანეთი.

მშენებლობა საჭიროებს ელექტრო - ენერგიის მეტ რაოდენობას. ამისათვის ახლა იდგმება 600 ცხენის ძალიანი დიზელი; მისი დადგმა ძალზე ჭიანურდება; დიზელისთვის საჭირო ფუნდამენტი ძალზე სუსტია, იგი უკვე ირღვევა. ტრანსპორტის ხელტები ვერ დაიკავებს მანქანას გაშვების დროს. ამას ეხლავე უნდა იქეცეს სათანადო ყურადღება. ახალი დიზელის დადგმასთან დაკავშირებით არ არის დაწყებული სამონტაჟო სამუშაოები.

მშენებლობაზე ყველა ბრიგადები არ არის გადასული სამეურნეო ანგარიშზე; სამეურნეო ანგარიშზე ბრიგადები მხოლოდ მექანიკურ სამჭრელია გადასული.

მშენებლობის ამ დეფექტებს ზესტაფონის პარტიულმა ორგანიზაციამ ეხლავე უნდა მიაქციოს სათანადო ყურადღება. ზესტაფონის ფერრომარგანეცის ქარხნის მშენებლობა უნდა მოექცეს საქართველოს მშრომელთა ყურადღების ცენტრში; უნდა ავიღოთ ისეთი ტემპები, რომელიც უზრუნველყოფენ ქარხნის მშენებლობის დამთავრებას საკ. კ. პ. (ბ) ცეკას მიერ მოცემულ ვადაში— ე. ი. 1932 წლის მარტისათვის.

აკ. ნიკოლეიშვილი.

დამკვრელი ბრიგადის ხელმძღვანელი **მასხ. ლ ი ნი** და დამკვრელი მუშა კომკავშირელი **გამეზარდაშვილი**

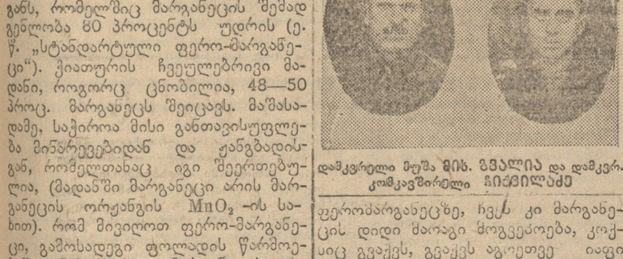

ხურათზე: შუაში მშენებლობის მთავარი ინჟენერი პეცი, მარცხნივ—ინჟ. მასხულია, მარჯვნივ ინჟ. ნიშარაძე

დამკვრელი მუშა მ ი ხ. გ ვ ა ლ ი ა და დამკვრ. კომკავშირელი ჩ ი ქ ო ვ ა ნ ი

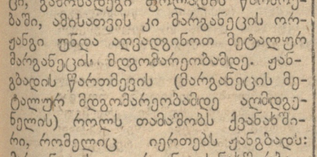

დამკვრელი მუშა ბრიგადის ხელმძღვანელი ლ. ა ა ხ ლ ა ა ძ ი და დამკვრელი ელტეხნიკოსი გ ო გ ი ჩ ხ ე ი ძ ე

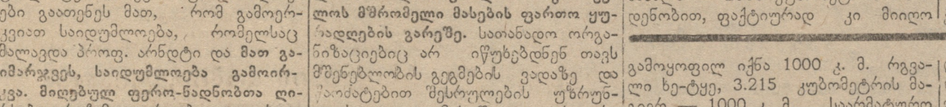

შენდება მუშათა სახლის ახალი შენობა

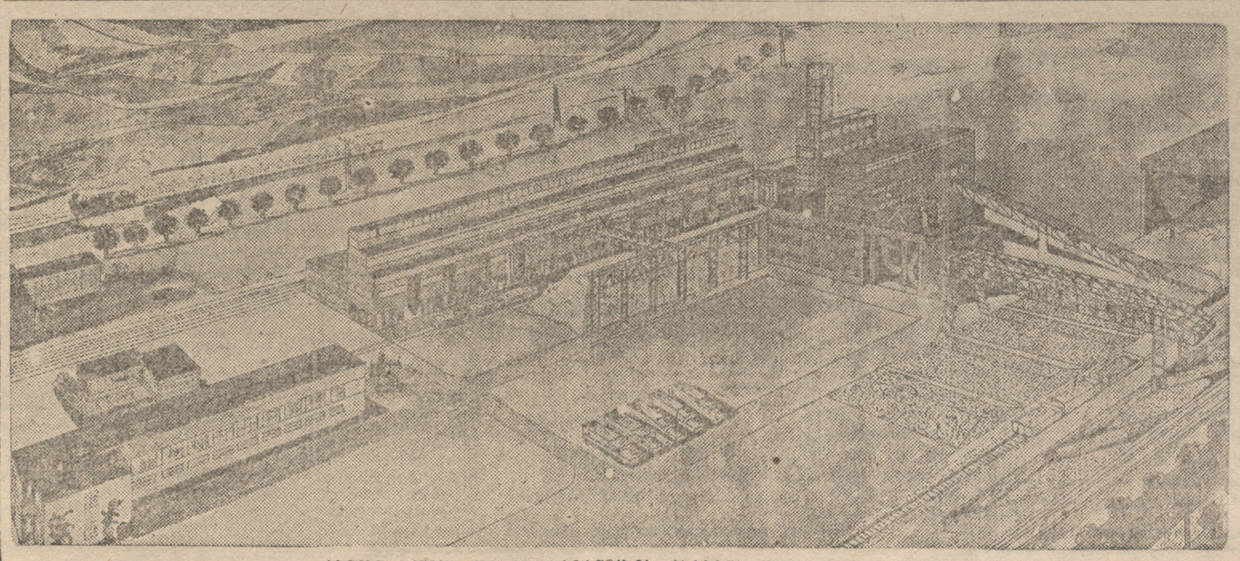

ასეთი იქნება ფერრო-მარგანეცის ქარხანა დამთავრების შემდეგ

დაწინაურებული დამკვრელი მუშა ც ა რ ც ი ძ ე და დამკვრელი მუშა ვ ა ნ ო კ ა ხ ა ძ ე

*) ფერრომანგანეცზე, ჩვენ კი მარგანეცის დიდი მაოგი მოგეკოპება, კოქსიც გვაქვს, გვაქვს აგრეთვე იაფი ელექტროენერგია. ამგვარად ფერრომარგანეცის ექსპორტი უცხოეთის ვალუტაში დაგროვების თვალსაზრისით, გაცილებით ხელსაყოელია ვიდრე მარგანეცის. ამას ეატება კიდევ ის გარემოება, რომ ფერრო-მარგანეცის ქარხნის აგებით საძირკველი ეყრება წარმოეთის ახალ კუთს, მუშათა ახალი ძრავალრიცხოვანი ფენების ჩაბმას მრეწველობაში და ათელი მხარის კულტურულ - ეკონომიურ წინსვლას.

ზესტაფონის ფერრო - მარგანეცის ქარხანა იქნება ჯერ-ჯერობით ერთად-ერთი ქარხანა ფერრომარგანეცზე, ჩვენ ამ ქარხანაში ტექნოლოგიური პროცესები ცალკე კაპიტალისტური ფირმების საიდუმლოებას შეადგენს. ხშირია შემთხვევა, როცა ჩვენ უცხოეთში გვიდგენენ მშენებლობის პროექტებს, მოწყობილობასაც გვაძლევენ (რადგან, საბჭოთა კავშირი წესიერად და დროზე ასრულებს თავის სკრედიტო ვალდებულებებს), მაგრამ წარძოების მოწიავე წესების გაცნობაზე კი უარს გვეუბნებიან, ამ წესებს, ხშირად გვიმალავენ.

და აი ჩვენ გვხდება შენება და სწავლა, დაკინებით ძებნა წარმოების ახალი, რაციონალური წესების და მეთოდების, დაუღალავი მუშაობა საცდელ ლაბორატორიებში, ინსტიტუტებში უცხოეთის კაპიტალისტების საწარმოო საიდუმლოებათა გამოსაშკაცავებლად, მათ გამოსაყენებლად სოციალისტური მშენებლობის ინტერესებისათვის. ახალ, სოციალისტურ ტექნიკის შექმნასთან ერთად, ჩვენ ბოლშევიკური სიმკაცით ვლრვნით, ვხსნით საიდუმლოებათა კვანძს, ვიუფლებით უცხოეთის ტეხნიკას, იქაურ ტექნოლოგიურ პროცესებს. ბევრი, აქამდე საიდუმლოებით მოცული საწარმოო ხერხები დავამუშავეთ საკუთარი ძალებით და საკუთარი საშუალებებით; ბევრში კიდეც გავუსწარით მოწინავე კაპიტალისტურ ქვეყნებს. საბჭოთა ტეხნიკურმა ინტელიგენციამ, საბჭოთა მეცნიერებმა დაამტკიცეს, თუ რა მძლავრ იარაღს წარმოადგენს მეცნიერება და ტეხნიკა კაპიტალისტურ ხუნდებისაგან განთავისუფლებულ, სოციალიზმის მშენებელ პროლეტარიატის ხელში.

*

მაღალხარისხოვანი ფოლადის დამზადებაც უცხოეთის კაპიტალისტების საიდუმლოებას წარმოადგენდა. ფოლადის ხარისხისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს მინარევებს, რომელიც მასში. მათ დამუშავებას ჩვენ უნდა დავუფლიბოდით, ამ ხერხებს ვეუფლებით კიდეც, მიუხედავად იმისა, რომ კაპიტალისტები თავიანთ საწარმოო საიდუმლოებათ.

ასე იყო, მაგალითად, ჩელიაბინსკში, სადაც ეწყობოდა ფერრო-ნადნობთა წარმოება. უცხოელი პროფ. **არნდტი,** მსოფლიოში უდიდესი სპეციალისტი თირონადნობის*) დამზადების დარგში, სიამოვნებით დასთანხმდა ჩვენში ფერრო-ნადნობებს წარმოების მოწყობის პირობების შესწავლაზე, მაგრამ მან **კატეგორიული უარი სთქვა ამ მხრივ კაპიტალისტური ფაბრიკა - ქარხნების გამოცდილების გადაცემაზე საბჭოთა სპეციალისტებისათვის. ეს მას აკრძალული ჰქონდა მრეწველების მიერ.**

მაგრამ პროფ. **არნდტის** სურვილს წინააღმდეგ საბჭოთა მუშები დაეუფლენ ფერრო-ნადნობთა დამზადების საიდუმლოებას. ქარხნის ჯერ კიდევ დაუმთავრებელ შენობაში დასდგეს საიდანაც მოტანილი. მანამდე უპატრონოდ მიგდებული სიმენსის ღუმელი. დაარქვეს მას „ღუმელი № 7". ასე მოეწყო ფერრო-ნადნობთა „საცდელი ლაბორატორია". ჩვენი საუკეთესო სპეციალისტები პროფ. გრიგოროვიჩი და მაქსიმენკო (ორივე ჩვენი ფერრომშენის კონსულტანტია) თვალყურს ადევნებდნენ ამ ღუმელის მუშაობას. ბევრი შრომა, ბევრი ენერგია დახარჯეს ჩვენმა ახალგაზრდა სპეციალისტებმა, ბევრი უძილო ღამენი გაათენეს მათ, რომ გამოერკვიათ საიდუმლოება, რომელსაც მალავდა პროფ. არნდტი და **მათ გამოარკვიეს, საიდუმლოება გამოირკვა. მიღებულ ფერრო-ნადნობთა ღირსება არ ჩამოუვარდებოდა უცხოეთისას, ცალკე შემთხვევებში კიდეც სჯობნიდა მას. საბჭოთა ტეხნიკამ და მეცნიერებამ მოიპოვა მორიგი გამარჯვება. უცხოეთის ტეხნიკური დახმარების გარეშე ჩვენ მივაღწიეთ საბჭოთა

ქალაქის საბჭოს სხდომა

ქალაქის საბჭოს სხდომა 29 სექტემბერს 6 საათზე საღამოს ქალაქის საბჭოს შენობაში შემდეგი დღის წესრიგით:

1. ქალაქის ბიუჯეტის დამტკიცება 1931/32 წლისათვის.
2. ქალაქის ბიუჯეტის დამტკიცება 1931/32 წლისათვის.
3. ქალაქის ბიუჯეტის დამტკიცება 1931/32 წლისათვის.